

گە رەك ملى نەھەنلىرىنىن اىچرىسىنە

يانلىش يوللارىنان مبارزە ئەدەك

بۇ يازىدان اىستە كىمىز اىكىچە لېدىر كە، بىر آزجا اونون اىچون چالىشاق.

بىرىنجى: بىر نقد پىشە ورىنىن موضع سە اىچون.

انقلابىن آرادان قالىماقىنىن سېبلىرى رهبرلىكىنىن خىانتىدە. يانى بونو دمك، اونو يېتىر كە، پىشە ورى خىانت ئىتىدە؟ يوخ، پىشە ورى اۋزو بۇ خىانتە قربانلىق اولدە، يانى پىشە ورى دە تمام دوزگۇن انقلابىلر(دورىمچىلر) سوسىالىستىر و ماركسىستىر كىمى، كە ياشوروى دە ("سوپىت لىرە") يا اورادان دىشىريدە (اشىكىدە) اعدام اولىدلار (يا گۆللەنلىرى) يادا بىر جورره (تۈرلە) يوخ الدىلىر. معلومىدە كە پىشە ورى خانىن لرىين ال بىر اولسايدە شوروى دە او دوزگۇن بىر مقام صاحبە اولاردە، نە او كە اورادا اولدورلىدە.^۱

او يانلىش اىشە كە، پىشە ورى گۇرددە، بۇ دە كە، مسکووين سىاستىنە و رهبرلىكىنە (استالىنە) ايناندە. پىشە ورى بو مقالە دە: «فەدائىلر آتاسى و آذربايچان ملى حکومتىنین باش وزىرى آقاي پىشە ورىنىن آذربايچان مجلس ملىيىنин آخرىنجى اجلاسىندىكى نطقىن خلاصە سى» بونو دىير كە: "اڭر اول طبقة، يعنى متمكىن و وارلىلارا آرتىق تمايل گۇسترسە ايدىك، او وقت كارگىلر و اكينچىلر بىزىدىن رنجىدە او لاردىلار. بىر عەكس اڭر كارگىر و اكينچىلىرىن طرفىنى ساخلاسایدۇق وارلىلار بىزىملىمە مبارزە يە چىخىپ بىر عەدە يوخسۇللاردا اونلارا آلت او لاردىلار. اونا گۇرە اورتا بىر

^۱- او زمان روسييە دە ماشىن(آرابانا) آختارسايدىن زورىننان تاپابىلىرىدىن، او بىردىنە دە تاپىلدە و پىشە ورى نە ووردە! بونو كىمسە اينانا بىلەر، مىيە ايشنە گەلە.

گەرەك ملى نەھىتلىرىنىن اىچرىسىيىنە ياتلىش يوللارىنان مبارزە ئەتكىنەت

خط حركەت انتخاب ئىدىپ هەر ايکى طرفين منافعىينين حفظ اولۇنماسىنا چالىشدىق." و
ھمان مقالدە آز آشىاقىدا دىبىر كە: "بىز نە زارعىن حقىنى مالكە و نە دە مالكىن
حقىنى زارعە ساتىدق"

بو سۆزلىر، استالىلىن و شوروى دە كە، اولان بوروکراسىينىن سۆزلىرىدە، يانى
ايشچىلىرىن وارلىلارىن بارشە، يانى وارلىلارىنان يوخسوللارە بىر جبهە يە قويماق،
يانى بورژوايا قولوق المەق و برابر ياشاماق. يانى تمام طبقە لر (خلق) جبهە سىنى
يارادنە، عوضىن كە، ايشچىلىر و اكينچىلىر جبهە سى يارادا، و اولدوقە هىزمان دا كە
كمىن، ايشچىلىر و اكينچىلىر اولان مبارزە سىنىن، يېرىنە، بورژوايان بارش قويىدە
عوضىن كە، ارتش منحل الليه و ايشچىلىر و اكينچىلىر قولوشونو يارادا، قدىم كە، ارتشە
ساخلىب و بولارىن ھامىسى يانى بورژوايان سازش اللەك.

انقلابلىرىن ازلمە سى، بلشويكى تىوري لارين يېرىنە منشويكى تىوري لارين
قولانماسىنا سبب اولدە، و بوجور ازلمە لر(شكىست لر) تايىخىدە چو خدور. مثلا چىن نىن
ايكنىجە انقلابى^۱، ۱۹۲۵، قوام السلطنه ايراندا^۲، اسپانيانىن ۱۹۳۷ انقلابى^۳ و...

ايشچىلىر طبقە سى اڭر بورژوا و خرداجانا بورژوايا آلانسا^۴ (مجه ايل كيمە
ايراندا) و انقلاب اولاناقدە اۋز تشكىلاتلارين قورا بىلەمە سە لر، ھمان بىلارە كە دە
گوراجاق لر. و آخر عاقبته دە بونان داها پىس اولاجاقدە.

تەام انقلابلار دنیادا اوو ساخىدە كار "كمونىست" حزبلىر كە سوپىتلەر زمانى (يانى
لىنن نن سونرا) اورادا كە، اولان بوروکراسى حکومت، باشارىدېغىجا انقلابلارە منزوی
اللەد و ھەر كيم دە مقاومت اللەد اونو فيزكى اوڭلاراق آرادان آپاردىلار^۵.

^۱ - <http://www.iwsn.org/aashr/۲/sara/tarj/chin/pdf.htm>

^۲ - <http://www.iwsn.org/aashr/۲/mot/gvam/.pdf>

^۳ - <http://www.iwsn.org/aashr/۱/trot/Bey۳/pdf.htm>

^۴ - براي اطلاعات بىشتر در اين مورد به اين آدرس رجوع شود.

<http://www.iwsn.org/aashr/۱/trot/tro.htm>

<http://www.iwsn.org/aashr/۱/asn/a.htm>

ایکنجی: پیشه ورینین مثبت ایشله باره سینده.

او مسنله نی که من اشاره نتمک ایستیرم بودور که، اینده که آذربایجان نهضتینده اولان مسنله، بیرنجی مسنله دن آز ارزشه یوخدور.

آذربایجان نهضتینین فرقه سی، و پیشه ورینین اوژوده اوو زماندا تمام امپریالیستلرین، نه تکجه دوستلوق الالمیرده، بلکه ده، اولارا یوزده یوز^{*} قارشیده و اوئنا گوره ده بیز هیچ بیر ینرده شووینیستی بیر دانشیقلار یا عمللر آذربایجان فرقه سیندن و یا پیشه وری دن کوره بیلمیریق و حتی هر جوره شووینیستله ده قارشیده.

بو سنده کورره (شهریورین اون ایکیسی کتابدا) پیشه وری زمانیندا هیچ جورره خصومتی ملیتلر آراسیندا (کرد، فارس، ارمنی،...) یو خیده. او زماندا یا شووینیستی افکار یو خیده، یادا اوقدر آز واریده که اصلا گوزه کلمیرده. اما اینده که آذربایجان نهضتینده، تمام شووینیستلر باش قالدریب. تمام شووینیستلر فارس، آذری، کرد، ارمنی، و بو شووینیستلر ایستیلر که شووینیزم، ملت آدینا اوژ ملتلرینه قالب الله سینتر، یانی هر ملت ایچریسینده شووینیزم وارد، اما هیچ بیر ملت شووینیزم دکیل. و تمام ملیتلرین، شووینیزم لره امپریالیستلرین ال بیر اولوبلار یا اولماقدار دیلار. و بو تمام ملتلرین ایچریسینده اولان دوزگون انقلابچی لارین و مارکسیستلرین وظیفه لرده که، هر بیر مسنله نین دوزونه اوژ ملتلرینه دسینلر، حتی اگر بوگون قبول نئمه سه لر تاریخ اونون دوزگونو قون اثبات نده جك.

بو کتابدا (شهریورین اون ایکیسی) بو مقاله ده «ملی مجلسین ایکنجی عمومی اجلاسینین ایکنجی جلسه سینده اولونموش دانیشیقلار و آقای پیشه ورینین آذربایجان ملی حکومتینین ایندییه قدر گۇردوگو ایشلر حقینده و نردىکى گزارش» پیشه وری دییر که: "اوغول ده د نین جرمیله مجازات اولماز" بو یانی اگر بیر زمان تاریخده

* - مثلا بو مقاله ده گوره بیلسیز «فادایلر آناسی و آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری آقای پیشه ورینین آذربایجان مجلسینین آخرینجی اجلاسینداکی نطقین خلاصه سی»

گهره ک ملی نهضتارینين ايجريسيينده ياتليش پولارينان مبارزه نده ک

بير پاره شوونيسيتلر قالخيب و بير تعداد انسانلار اولدورسلر، اينده که انسانلاردان اونون تقاسينه آلابيلمه سن.

او مقاله ده بير آز آشياقيا پيشه ورى کنه ديير که: "بيزيمله کردلر آراسيندا اختلاف سالماغا چاليشانلارين پيس حرکتلري ده، معلوم اولدو که، "ارفع*" ايله اولوب"

همان ايشر که اينده بيزيم آذري شوونيستارييميز گورولر. زира که اولار(آذري شوونيستتلر رهبرليکلره) ايکي جهتنم تغديه اولونولار، بير آمريكا اميرياليست (چونکه ايران اگر آمريكا و اونون شوونيست نوکرلره طرفيندن تجزيه اولونسا اونون و نوکرلريينين جيبلره بويوك پولارينان (پارالارينان) دولاجاق و بيرده کوچك مملكتلره چوخ تئز و گولای زور ده مک اولار) و بيرده تركيه دولته شوونيستلىر لىين و اولارين طرفيندن ياني "بوزقوتلار" طريقين بيزيم شوونيست آذري لريميزه قول قاتات وريلر تا اوزلرينه ميدان يارادالار و آذرбایجانا صاحب چيخيب و بو طريقين ده آذريلرينه، کردلر، بير بيرينه دشمن نديب و کرد ملتين بيزيم گوزوموزده فاشيشت گوسترمقه چاليشيلار، تا کردلر نه تركيه ده و نه ايراندا ئوز حقارينه آلابيلمسينلر.

شوونيستتلر فقط ايکي علته گوره اوزلرين اوذا فقط سوزده انقلابچه و انقلابچي لارين پولارينه کندلردن گوسترمک ايستيلار، بير بونا گوره که چوخ تئز انسانلارى اوزلرينه جلب نله سينتر و بيرده اوز شوونيستى سوزلرينه بولارين طريقين ئوز ملترين خوردونا ورسينتر.

بيزيم آذري شوونيستارييميز ارمنى شوونيستتلر، ارمنى ملتينين يترينه قويولار، اما، بيز ارمنى انسانلارдан آوتيس سلطانزاده لر، وارطانلار، على مسيولار، پتروسخانلار، مسيو چليتوilar و... وارميزده که، هم شاه هين، خمينى نين، و

*- او زمان ايرانين بورژوا حکومتىن تشكيلاتلارينانيد.

استالینین حکومتلره طرفینن، یا اعدام اولدولار و یا ترور اولدولار و یا بیرظریقینن یوخ الدلیر.

بو شووینیستلر سایتلاریندا و رادیو تلویزیون^۱ لاریندا بهروز دهقان لاردان و صمد بهرنگی^۲ لردن که، باطن ده اولادان متنفرده لر پازیلار و گونوشولار، تا اوولن انقلابچیلارا اوزلرینه یاپیشیدیرسنلار و اوز ضدملیتچی عقايدلرین اولادین دا ليندا کیزلتسینلر اما هیچ بیر زرده ده آوتیس سلطانزاده، یا وارتانلار و یا هیچ زمان دمیللر که ستارخان، باقرخان زمانیندا ارمینیلرده اولا را کمک الیردیلار^۳، یا هیچ زمان دمیللر که بابک خرمدین بیرفه(پرچمه) آتیندا مینلار ارمنی و کرد جانین قویوب و ساواشیب و یا بو که، بابک خرمدین آرواده ارمنستان شاه نین قیزیده^۴ یانه ارمینیده. اما هر پرده دیلر که بابکه بیر ارمنی اولدورده، معلومده هر پرده و هر ملتین ایچینده ده شووینیست و خانلرده وار، چونکه بؤیله انسانلار هر زمان اوزلرین پارایا، پولا، مقاما ساتیبلار و ساتاجاclar.

بیز ایشچیلار طبقه سی و تمام امکیلار هر ملتندن اولادسا اولسون، ایستر ارمنی، آذری، کرد، ترک، فارس، عرب، بلوج، ایستر دنیانین هر بیر ملتینن اولورسا اولسون نه بیزیم بیربیریمیزه خصوصتیمیز وار و نه دشمنچیغیمزوار. بیزلر هر زمان

^۱ - <http://www.iwsn.org/aashr/۲/mot/tbriz/.pdf>

^۲ - دیگاه صمد بهرنگی نسبت به «امپریالیسم امریکا» و «حامیاشان و پان ترکیسم»: «اقای فتحی..... در دو کلمه عرض شود که چرخ های این مؤسسه گویا با دلار آمریکایی می گردد و مأموریتش بخش و رواج افکار بی پایه ای «پان ترکیسم» است با تکیه بر خرافه پرستی و قضاوت های کورکرانه ای تاریخی و پیش داوری. یک نظر نسبتاً عیق به مجله فرنگ ترک این مساله را ثابت می کند.

حالا خودتان قضاوت کنید که تقریظ نشریه ای هم چو مؤسسه ای چه افتخاری می تواند باشد. لازم به یادآوری است که آمریکا در جنگ کرده در نتیجه ای همین گونه تبلیغات بود که سربازان ترکیه را به جنگ کشاند و آن هم چگونه».

منبع: انتشارات کارگری سوسیالیستی «کتاب هنر و ادبیات». مقاله یادی از حیدربابای شهریار»صفحه ۷۶ <http://www.iwsn.org/aashr/۳/smad/honr/۱۱.pdf>

^۳ - <http://www.iwsn.org/aashr/۲/mot/clito/.pdf>

^۴ - جزوه ای «نهضت خرمدینی برگی از تاریخ سوسیالیزم در ایران» نوشته ای حمید حمید <http://www.iwsn.org/aashr/۲/hmid/xorm/.pdf>

گەرەك ملى نەھىتلىرىنىن اىچرىسىنىدە ياتلىش يوللارىنان مبارزە ئىدەك

گەرەك، بىر بىرىمېزىن يانىندا و تمام شۇوينىستىر و خصوصاً نۇز شۇوينىز مىمەز قارشى او لاراق و او لارە افشاء ئىتمك اىچون چالىشاق.

آدرى بايغان ملتە و هر آيرى بىر ملتىن او قدر عرضە سى واردە كە، امپرياليستىردىن^{۱۰} ياردىم آلماماقدان، باشارا بىلىسىن، ھانسى حکومتە اىسەرسە ياراتسىن. اما شۇوينىستىر بۇيوك بابالارە اولماسا بو اىشە باجارا بىلمىلر. يانى مملكتە آلاماشدان قاباخ امپرياليستىر سانتىيىشلار.

اختلاف سالماق ایران ملتلىرىن اىچرىسىنىدە(بىتە تمام دنيادادا) فقط دولتلىرىن خىرنە و ملتلىرىن ضررىنە تمام اولوب و او لاجاق.

بو اختلافلارە ملتىر آراسىندا چوخاتماق، يانى، حکومتلىرىن عمرن چوخاتماق. دوزگۈن مليتچە سادە جە ايشچىلەر و امكىچىلەر حکومتىنىدە، اوللا بىللەر. يانى نۇز حقلرىنە نۇزىلە تعىين ائلە سىنتر و شورالار حکومتىن قورسۇنلار، نە بورۇۋالارىنان و نە امپرياليستىرىن جىرە خوارلارىنان.

ياشار آذرى

سونوندا من او زگۈنم كە چوخ رفرنسىلر(لينكلار) ، فارس دىلندە دە، اما چالىشاجىك گلچىدە ھېسىنە آذرى دىلینە چورىك.

۱۰ - پىشە ورىنин نطقى ایران و آذربايجانا گورە اولونوب.

<http://www.iwsn.org/aashr/۳/pshv/f/iran/۰.pdf>